

Onderwerp Doorontwikkeling School als Wijk

Steller G.F.H.M. Tacken

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 61 89 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk 6683703

Datum 20-12-2017 Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Met deze brief willen we uw raad informeren over de provinciale uitvoering per 1 januari 2018 van de School als Wijk (SaW) aanpak in het mbo zoals beschreven in de regionale notitie *Doorontwikkeling regionale ondersteuning aan mbo-studenten (18-/18+)* (zie bijlage).

Op provinciaal niveau zijn met alle gemeenten inmiddels afspraken gemaakt over de uitvoering en financiering van de SaW-aanpak in 2018. In eerste instantie voor één jaar, daar sommige gemeenten structurele intenties hebben – waaronder de gemeente Groningen - maar enkele andere expliciet in het voortraject hebben aangegeven eerst voor één jaar te willen besluiten. Eind 2018 zal uw raad tijdig geïnformeerd worden over de evaluatie en het vervolg van de provinciale SaW-aanpak in het mbo vanaf 1 januari 2019.

Op basis van de lopende SaW pilots, die tot 1 januari 2018 gefinancierd worden vanuit regionale VSV-middelen, is vanuit de drie RMC-regio's en de mbo-scholen de wens geuit deze SaW aanpak vanaf 1 januari 2018 structureel voort te zetten en te verbreden naar alle mbo's in de provincie en naar alle mbo-niveau's. We sluiten aan bij deze wens omdat we, evenals de mbo scholen, de SaW aanpak, die vergelijkbaar is met de aanpak van het VO-WIJteam van WIJ-Groningen, zien als een kansrijke werkwijze om laagdrempelig (preventieve) ondersteuning te bieden aan leerlingen in het onderwijs. Ook zien we het belang van uitvoering van de SAW aanpak in provinciaal verband - met eenduidige werkwijze en gezamenlijke financiering van de uitvoering en provinciale coördinatie – omdat veel mbo-studenten in een andere gemeente dan de woongemeente naar school gaan. Verreweg de meeste mbo-jongeren volgen onderwijs op locaties in de stad.

In de praktijk houdt de SaW aanpak in dat SaW-ondersteuners, afkomstig uit verschillende instellingen voor jeugdhulp en -werk, voor maximaal 12 uur per week aanwezig zijn in het mbo. Ze werken aanvullend op de ondersteuningsstructuur van de scholen en leggen op een laagdrempelige manier contact met studenten waardoor ze signalen in een vroegtijdig stadium kunnen opvangen en oppakken met als doel om (escalatie van) problemen te voorkomen. Daarnaast bieden ze waar nodig ondersteuning om verzuim of voortijdig schoolverlaten tegen te gaan, waarbij ze op locatie nauw samen werken met de RMC+ medewerker, die specifiek bevoegd is om schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten te bestrijden. De SaW-ondersteuners werken ook nauw samen met basis-/sociale teams – in de stad met de WIJ-teams - en stimuleren het werken volgens één jongere, één plan, één regisseur. Ze zorgen voor een sterke verbinding tussen de mbo-scholen en het gemeentelijke sociale domein. In de stad brengen we de SaW-ondersteuners, die werkzaam zijn in mbo-locaties in de stad, in eerste instantie voor één jaar, onder bij WIJ-Groningen.

Voor de ondersteuning van de mbo-locaties in de stad is 11,7 fte beschikbaar. Als stad financieren we 3,04 fte hiervan ad 182.417 euro. De overige 8,66 fte wordt vanuit de overige gemeenten in de provincie gefinancierd danwel in de vorm van formatie aangedragen. Daarnaast financieren we als stad incidenteel voor één jaar de regionale coordinatie van de implementatie van de SaW aanpak in de stad en stellen we aanvullend middelen beschikbaar voor ondersteuning en bijscholing van de SaW-medewerkers door WIJ-Groningen. Deze kosten bedragen 67.583 euro. De incidentele dekking van de totale kosten voor 2018 ad 250.000 komt uit het *Innovatiebudget Jeugd* (100.000 euro) en het budget *Preventief Jeugdbeleid* (150.000 euro).

Eind 2018 zal in provinciaal verband een evaluatie plaats vinden. Deze evaluatie en een voorstel voor 'hoe de SaW-aanpak op het mbo met ingang van 1 januari 2019 provincie-breed voort te zetten' zullen tijdig ter informatie aan uw raad voorgelegd worden.

We vertrouwen erop uw raad hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Peter den Oudsten', written over a horizontal line.

de burgemeester,
Peter den Oudsten

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Peter Teesink', written over a horizontal line.

de secretaris,
Peter Teesink

Doorontwikkeling regionale ondersteuning aan mbo-studenten (18-/18+)

1 mei 2017

Inleiding

Vanuit de Jeugdwet, de wet Wmo en de Participatiewet zijn gemeenten integraal verantwoordelijk voor alle burgers, waaronder de jongeren in de leeftijd van 16 tot 26 jaar uit de eigen gemeente die elders naar school gaan. Vanuit het Passend Onderwijs hebben de mbo scholen een verantwoordelijkheid. De afgelopen twee jaar is vanuit regionale VSV-middelen het project School als Wijk (zie bijlage 2) gefinancierd. De VSV-financiering stopt per 1 januari 2018. Het is aan de gemeenten en het mbo-onderwijs te onderzoeken of en hoe deze ondersteuning vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid een vervolg kan krijgen. Deze notitie betreft een voorstel voor de doorontwikkeling van de ondersteuning aan mbo-studenten.

Algemene vraagstelling:

Hoe gaan we de ondersteuning van 'onze' 21.000 jongeren op de vier mbo-instellingen in de zes gemeenten vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid (onderwijs en gemeenten) zo efficiënt mogelijk vorm geven, organiseren en financieren?

Doelgroep in kaart gebracht

Bijna 21.000 jongeren van 16 tot ongeveer 26 jaar gaan naar één van de vier mbo-instellingen¹ in de stad² of provincie Groningen³. Deze jongeren komen overal vandaan, zo'n 25% uit de Stad en 75% uit een van overige gemeenten in de provincie Groningen, de kop van Drenthe, Friesland of elders uit het land (zie bijlage 1). 85% van deze jongeren is 18 jaar of ouder.

Vraagstuk in kaart gebracht

Jongeren op het mbo, met name niveau 1⁴ (entreeopleidingen) en niveau 2⁵, hebben specifieke studentkenmerken. Ze worden gezien als een doelgroep met een complexe problematiek. Vaak hebben ze negatieve onderwijservaringen en zijn ze 'klaar' met de hulpverlening. Uit ervaringen in Friesland⁶ blijkt dat *'ze veel geld uitgeven en in de schuldsanering komen, verslavingsproblemen hebben, problemen in het gezin, problemen met hun ouders, onverwerkte problemen uit hun jeugd, dan wel belemmeringen in het zelfstandig worden. Ze maken ingrijpende persoonlijke gebeurtenissen mee. Er zijn studenten met psychische problemen (faalangst, depressiviteit, teruggetrokken gedrag) en stoornissen (autisme, PDD NOS, automutilatie, PTS) die extra begeleiding vragen. Ook hebben veel studenten last van concentratieproblemen. Bijna altijd hebben studenten last van een combinatie van de genoemde problemen'*.

Op niveau 3⁷ en 4⁸ blijken jongeren soortgelijke problemen te hebben, alleen gaan ze daar anders mee om. Uit dezelfde bron blijkt dat deze groep jongeren *'langer proberen problemen zelf op te*

¹ Noorderpoort, Alfa-college, Terra-mbo, ROC Menso Alting

² Er zijn 17 mbo locaties verspreid over de stad Groningen

³ Appingedam, Delfzijl, Veendam, Stadskanaal, Winschoten

⁴ Entreeopleiding: bedoeld voor jongeren zonder een diploma van een vooropleiding en bereidt jongeren voor op de arbeidsmarkt of op doorstroming naar een mbo-2-opleiding. De opleiding duurt 1 jaar.

⁵ Basisberoepsopleiding: bedoeld voor jongeren uit het VMBO met een basisberoepsgerichte leerweg. Bereidt jongeren voor om uitvoerende werkzaamheden te doen, zoals kapper of autotechnicus. Diploma is op het niveau van startkwalificatie. De opleiding duurt 1 tot 2 jaar.

⁶ Bron: School als Werkplaats, verkenning methodiek MBO niveau 3 en 4 opleidingen; NJI 2015

⁷ Vakopleiding; bedoeld voor jongeren met gemengde, theoretische en kadergerichte leerwegen aan het vmbo, of havo en bereidt jongeren voor voor werkzaamheden zelfstandig uit te voeren, zoals verzorgende en eerste monteur. De opleiding duurt 2 tot 3 jaar.

⁸ Middenkaderopleiding: bedoeld voor jongeren met gemengde, theoretische en kadergerichte leerwegen aan het vmbo, of havo en bereidt jongeren voor op volledig zelfstandig werkzaamheden uit te voeren, zoals filiaalbeheerder en activiteitenbegeleider. De opleiding duurt 3, soms 4 jaar en daarna kunnen jongeren naar het hbo.

lossen en die langer voor zich houden, ze strikter onderscheid maken tussen school en privé, ze eerder in de gaten hebben dat ze beginnen af te glijden en beseffen dat er iets moet gebeuren en ze hun problemen beter onder woorden kunnen brengen'. In alle gevallen komt problematiek aan het licht door opvallend verzuim. Het is een eerste indicator van achterliggende problemen.

Uit de VSV-cijfers blijkt dat bij de helft van de vroegtijdig schoolverlaters de oorzaken in persoonsgebonden factoren buiten school liggen. Mbo-studenten lopen dus tegen problemen aan die buiten de school spelen maar die van invloed zijn op de schoolloopbaan. Persoonsgebonden factoren buiten de school worden laat onderkend met als gevolg dat de benodigde externe hulp te laat ingezet wordt. Daarmee neemt het risico op stapeling van problemen toe. De ervaring⁹ leert dat deze jongeren niet makkelijk toe te leiden zijn naar vormen van hulp buiten de school. Ze hebben soms een historie in jeugdzorg en willen niet opnieuw in dit circuit terechtkomen. Tevens zijn er in toenemende mate signalen dat jongeren afzien van externe hulp vanwege de eigen bijdrage die daarvoor betaald moet worden. Jongeren zijn wel geneigd ondersteuning te accepteren als deze dichtbij en frequent georganiseerd wordt, gebaseerd op vertrouwen en gericht op het ervaren van successen.

Hoewel elke mbo-locatie zijn eigen ondersteuningsstructuur heeft, is die met name gericht op problemen in schoolse zaken zoals studievaardigheden- houding, -keuze, -niveau en de loopbaan. Voor niet-schoolse problemen op sociaal emotioneel gebied en/of thuis-gerelateerd die wel de schoolloopbaan van de jongeren beïnvloeden is die ondersteuning niet bedoeld en de juiste expertise niet aanwezig. De mbo-scholen weten niet altijd welke wegen te bewandelen voor de juiste hulp. Er is nauwelijks verbinding tussen de ondersteuning die jongeren op school krijgen en die in de gemeente (vanuit basisteams). De ondersteuningsroute gemeenten-onderwijs¹⁰ en de rol van contactpersonen die de verbinding zouden moeten leggen tussen de onderwijssteuning en de gemeentelijke ondersteuning is nog nauwelijks belegd in het mbo.

Gezamenlijke verantwoordelijkheid gemeenten en onderwijs

De vraagstelling aan het begin van deze memo is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Gemeentebestuurders en onderwijsbestuurders zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor het behalen van een startkwalificatie van elke jongere en de ondersteuning die daarvoor nodig is. Dit verantwoordelijkheidsgevoel is domein overstijgend binnen de gemeenten aanwezig vanuit de Jeugdwet, de wet Wmo, de Participatiewet en binnen het onderwijs vanuit Passend Onderwijs.
- Gemeenten (uit de provincie Groningen en kop van Drenthe) zijn medeverantwoordelijk voor de ondersteuning op scholen buiten hun gemeente aan jongeren die in hun gemeenten wonen.

De vraag is hoe we de ondersteuning van de 21.000 jongeren op de vier mbo-instellingen vanuit de deze gezamenlijke verantwoordelijkheid zo efficiënt mogelijk vorm geven, organiseren en financieren. Door het verdwijnen van de leerlinggebonden financiering en de transities in de jeugdzorg en de Wmo is de taak van het mbo in de begeleiding van jongeren met een extra onderwijs- of zorgbehoefte veranderd. Dit vraagt om een betere aansluiting tussen de basis-/sociale teams en het mbo- onderwijs. De veranderingen bieden kansen voor gemeenten en mbo-instellingen om nauwer samen te werken en de begeleiding van jongeren beter te organiseren, daar waar de problematiek de expertise van de school overstijgt. Het gezamenlijke doel: studenten in staat stellen hun opleiding af te ronden met een diploma, zodat ze klaar zijn voor de arbeidsmarkt en deel kunnen nemen aan de samenleving.

Werkwijze School als Wijk regio Groningen

De afgelopen twee jaar is vanuit regionale VSV-middelen het project School als Wijk (zie bijlage 2) gefinancierd. Op niveau 1 en 2 van verschillende mbo-locaties is ervaring opgedaan met het

⁹ Bron: School als Wijk, Evaluatie SaW Groningen; NJI 2016

¹⁰ Procesbeschrijving ondersteuningsroute gemeenten – onderwijs, inclusief regie en toeleiding (2015) en Uitwerking rollen en taken (2015)

organiseren van laagdrempelige ondersteuning voor de mbo-studenten in de school zelf. Binnen dit project is een School-als-Wijkondersteuner, afkomstig uit verschillende instellingen voor jeugdhulp en -werk, voor maximaal 12 uur per week aanwezig in de school. Ze leggen op een laagdrempelige manier contact met studenten en kunnen signalen in een vroegtijdig stadium opvangen en oppakken om (escalatie van) problemen te voorkomen. De School-als-Wijkondersteuners werken aanvullend op de ondersteuningsstructuur van de scholen. Ze werken op locatie nauw samen met de RMC+ medewerker, die meer gericht is op het bestrijden van verzuim en voortijdig schoolverlaten en daarvoor bepaalde bevoegdheden heeft. School als Wijk biedt waar nodig ondersteuning om verzuim of voortijdig schoolverlaten tegen te gaan of organiseert dit voor zover dat buiten de reikwijdte van de ondersteuningsstructuur van de school ligt. Ze leggen daarbij verbinding met het gemeentelijke sociale domein, stimuleren het werken volgens één jongere, één plan, één regisseur en zorgen daarmee voor een sterke verbinding tussen de mbo's en basis-/sociale teams (waaronder ook het CJG, Wmo, Werkplein, etc.).

Evaluatie opbrengsten School als Wijk

Onlangs heeft het Nederlands Jeugd Instituut (NJI) een tussentijdse evaluatie van het project School als Wijk¹¹ uitgevoerd en concludeert de volgende meerwaarde:

- de laagdrempeligheid voor studenten en bereikbaarheid op school, wat maakt dat een doelgroep bereikt wordt die anders geen (noodzakelijke) ondersteuning gezocht zou hebben;
- het direct (vaak dezelfde dag) kunnen oppakken van sociaal emotionele problemen die vaak thuis gerelateerd zijn, maar die van invloed zijn op de schoolloopbaan;
- de andere/extra deskundigheid van de School -als-Wijkondersteuner, waardoor er vanuit een andere invalshoek gekeken wordt naar (de situatie en/of gedrag van) de student;
- het netwerk, de routes en de korte lijnen naar externe hulpverlening en de basisteams;
- de onafhankelijke positie van de School-als-Wijkondersteuner (niet van de school);
- de mogelijkheid voor docenten/SLB-ers (Studie Loopbaan Begeleiders) om te kunnen sparren met de School-als-Wijkondersteuner over het (groeps)gedrag en/of problemen van studenten;

Als het gaat om aantallen dan zijn er op de deelnemende locaties in de periode vanaf de start van de pilot (april 2015 voor de Stad en februari 2016 voor de provincie) tot 1 april 2016¹², 370 studenten ondersteund door een School-als-Wijkondersteuner, waarvan 276 op de mbo's¹³. De ondersteuning is momenteel gericht op ongeveer 2000 mbo-studenten, dus gemiddeld is 14% daarvan in die periode geholpen. In de stad is 20% van de studenten ondersteund, omdat de pilot daar langer loopt dan in de provincie. In het afgelopen half jaar (van september t/m december 2016) zijn 260¹⁴ mbo-studenten door een School-als-Wijkondersteuner ondersteund. Dit zijn de studenten waarmee ten minste één uitgebreid gesprek (maar meestal meer) is gevoerd. De contacten en gesprekken die de School-als-Wijkondersteuners in de wandelgangen, kantines en schoolpleinen hebben en waarbij studenten wel gezien, gehoord en ondersteund worden, zijn hierin niet meegenomen. Deze kortdurende, preventieve gesprekken zijn wel van belang om mee te wegen maar laten zich moeilijk registreren.

Soortgelijke ervaringen zijn opgedaan in Utrecht, Amsterdam en Leeuwarden, waarbij Leeuwarden laat zien dat gedurende de vijf jaar uitvoering, het voortijdig schooluitval is gedaald met 7% en het percentage studenten met een diploma is gestegen met 10%. De investering in deze manier van werken verdient zich exponentieel terug, doordat studenten die met een diploma de school verlaten geen gebruik maken van een uitkering of begeleidingstrajecten naar werk en doordat de kans op gebruik van duurdere zorg of een justitieel traject een stuk kleiner is.

¹¹ School als Wijk, Evaluatie SaW Groningen; NJI 2016

¹² Periode waarop het NJI rapport is gebaseerd

¹³ In de pilot deden ook scholen voor voortgezet onderwijs mee

¹⁴ Bron: halfjaarrapportages School-als-Wijkondersteuners

Voorstel

De projectmiddelen voor School als Wijk zijn eindig en stoppen per 1 januari 2018. Het voorstel is de positieve ervaringen in de regio Groningen, en elders in het land, niet verloren te laten gaan en toe te werken naar drie regionale teams (Noord-, Centraal- en Zuidoost Groningen) van waaruit laagdrempelige en preventieve hulp op de mbo-scholen georganiseerd wordt. Om deze werkwijze voor de 21.000 jongeren op alle mbo-locaties en -niveaus in de hele provincie te realiseren zijn 14 fte's nodig. Dit is gebaseerd op soortgelijke voorbeelden elders in het land, waarbij is uitgegaan van 1 uur ondersteuning op 20 studenten niveau 1 en 2 en 1 uur op 60 studenten niveau 3 en 4. De wijze waarop de ondersteuning aan de mbo-studenten organisatorisch vormgegeven wordt zal per sub-regio rondom de mbo-vestigingen verschillen en mede afhangen van de wijze waarop de basis-/sociale teams ingericht zijn. Dat vraagt om een nadere uitwerking per RMC-regio waarbij de gemeenten met een mbo-locatie in de lead zijn om samen met de mbo's de uitwerking in co-creatie vorm te geven binnen de gestelde kaders en aansluitend bij de lokale of regionale infrastructuur. Daarnaast is het van belang om een regionale werkgroep te vormen die de verbinding houdt met de ontwikkelingen in de drie RMC-regio's en de afstemming in aanpak, werkwijze en kwaliteit bewaakt.

Uniformiteit

Er wordt gestreefd naar uniformiteit op de inhoud. Dat betekent dat er zo veel mogelijk overeenstemming is ten aanzien van de werkwijze van de ondersteuning aan de mbo-studenten. De in te zetten professionals zijn zoveel mogelijk fysiek aanwezig op de mbo-locaties en voeren in grote lijnen de volgende kerntaken uit, aansluitend op de ondersteuningsstructuur in de school:

1. het voeren van (preventieve) (advies-)gesprekken met studenten, ouders en docenten;
2. verbinding leggen met de basis-/sociale teams van de gemeente waar de jongere woonachtig is;
3. het uitvoeren van interventies in het kader van inzet jeugdhulp en wmo voor de jongeren

De ondersteuners werken volgens de ondersteuningsroute gemeenten en onderwijs en bieden de hulp zo kort, licht en dichtbij als mogelijk in de leefomgeving van de jongere (in de school). Ze werken nauw samen met RMC+ en zorgen voor verbinding met de basis-/sociale teams van de woongemeente van de jongere. Naast direct contact wordt hiervoor het signalerings- en samenwerkings-systeem Zorg voor Jeugd Groningen benut, dat door de gemeenten nu direct of via zorgcoördinatie, met de basisteams verbonden is. Indien er intensieve hulp nodig is verloopt dit altijd via het basis-/sociaal team in de woonplaats van de jongere ten behoeve van de aanpak één jongere/gezin, één plan, één regisseur. Het coördinatiepunt van zorgvragen blijft liggen bij de lokale basisteams.

Wat betreft het onderscheid in verantwoordelijkheden bieden de gemeenten dus aanvullende ondersteuning vanuit de Jeugdwet, Wmo en/of participatiewet op de ondersteuning die vanuit het onderwijs wordt geboden aan de jongeren, zodat zij hun startkwalificatie en/of diploma halen. De inzet vanuit de gemeente is gericht op de ondersteuning van de zorgstructuur in het onderwijs en op ondersteuning van de individuele jongere bij het vergroten van de zelfregie en mogelijkheden tot participatie. De individuele ondersteuning van de jeugdige kan worden geboden vanuit de basis-/sociale teams of op de scholen, door het bieden van casusregie in het kader van één jeugdige, één plan, één regisseur en/of regelen van individuele maatwerkvoorziening Jeugdwet of Wmo.

Competenties

De professionals die de ondersteuning aan de mbo-studenten verzorgen dienen te beschikken over een aantal competenties, gekleurd vanuit de eigen professionaliteit. Ze hebben tenminste affiniteit met de doelgroep, weten wat de specifieke kenmerken zijn en wat er in deze ontwikkelingsfase allemaal speelt en weten wat het betekent om binnen een onderwijscontext te werken. Ze zijn als ondersteuner breed inzetbaar op meerdere terreinen binnen de domeinen jeugd en Wmo en kunnen op een breed scala aan vragen en omstandigheden soepel inspelen, observeren/signaleren en kunnen eerst zelf oplossend handelen. Ze zoeken samenwerking en stemmen af met de basis-/sociale teams uit de woongemeente van de student. Ze werken outreachend en stappen met "open

mind" op jongeren af en maken gemakkelijk contact, zowel individueel als in een groep. Ze zijn doeners, pakken aan, werken concreet, zijn gericht op (creatieve) oplossingen en doen wat nodig is.

Financiering en verantwoordelijkheid mbo- instellingen

Vanuit reguliere onderwijsmiddelen (voortijdig schoolverlaten (VSV), schoolmaatschappelijk werk en Passend Onderwijs) wordt geïnvesteerd in met name (de begeleiding in) het leerproces van deze studenten. Deze bijdrage zit in de samenwerking met de interne zorgstructuur op de mbo's, waarbij signaleren, doorverwijzen en overdragen in gevallen van niet-leer (onderwijs) gebonden problematiek aan de orde zijn. Voor deze vorm van ondersteuning zetten de mbo's jaarlijks zo'n 40 fte's in. Voorbeelden hiervan zijn de verzuimaanpak, ondersteuning en training op specifieke persoonlijke belemmeringen, gesprekken over problematische thuissituatie met een orthopedagoog, extra stagebegeleiding, jobcoaching, faalangstreductie, budgetteringscursussen, etc.

Financiering en verantwoordelijkheid 23 gemeenten in Groningen en 7 in Drenthe

Vanuit reguliere gemeentelijke middelen investeren gemeenten al in de ondersteuning van deze doelgroep, bijvoorbeeld vanuit het jeugd-, onderwijs-, wmo-, participatie- of armoedebeleid. Door de huidige ondersteuning slim, effectief en efficiënt te organiseren is het mogelijk de reeds beschikbare middelen en/of menskracht te realloceren. Voor de gezamenlijke financiering van gemeenten wordt voorgesteld dat:

- elke gemeente of regio een vast percentage bijdraagt en/of formatie levert naar rato van de studentenaantallen per niveau (1/2 en 3/4) uit betreffende regio (zie bijlage 1);
- als gemeenten formatie willen leveren er een minimum wordt gevraagd van 0,3 fte, omdat het anders organisatorisch niet werkbaar is;
- de formatie moet voldoen aan het competentieprofiel van de mbo-ondersteuner zoals hierboven is weergegeven.

De kosten van dit financieringsmodel zijn inmiddels zowel in geld als formatie nader uitgewerkt en doorgerekend per gemeente en regio op basis van de studentenstromen. Het betreft de kosten voor de uitvoering van de gemeentelijke taken (zie separaat excelbestand in bijlage). De bijdrage vanuit het onderwijs is hier dus niet in doorgerekend.

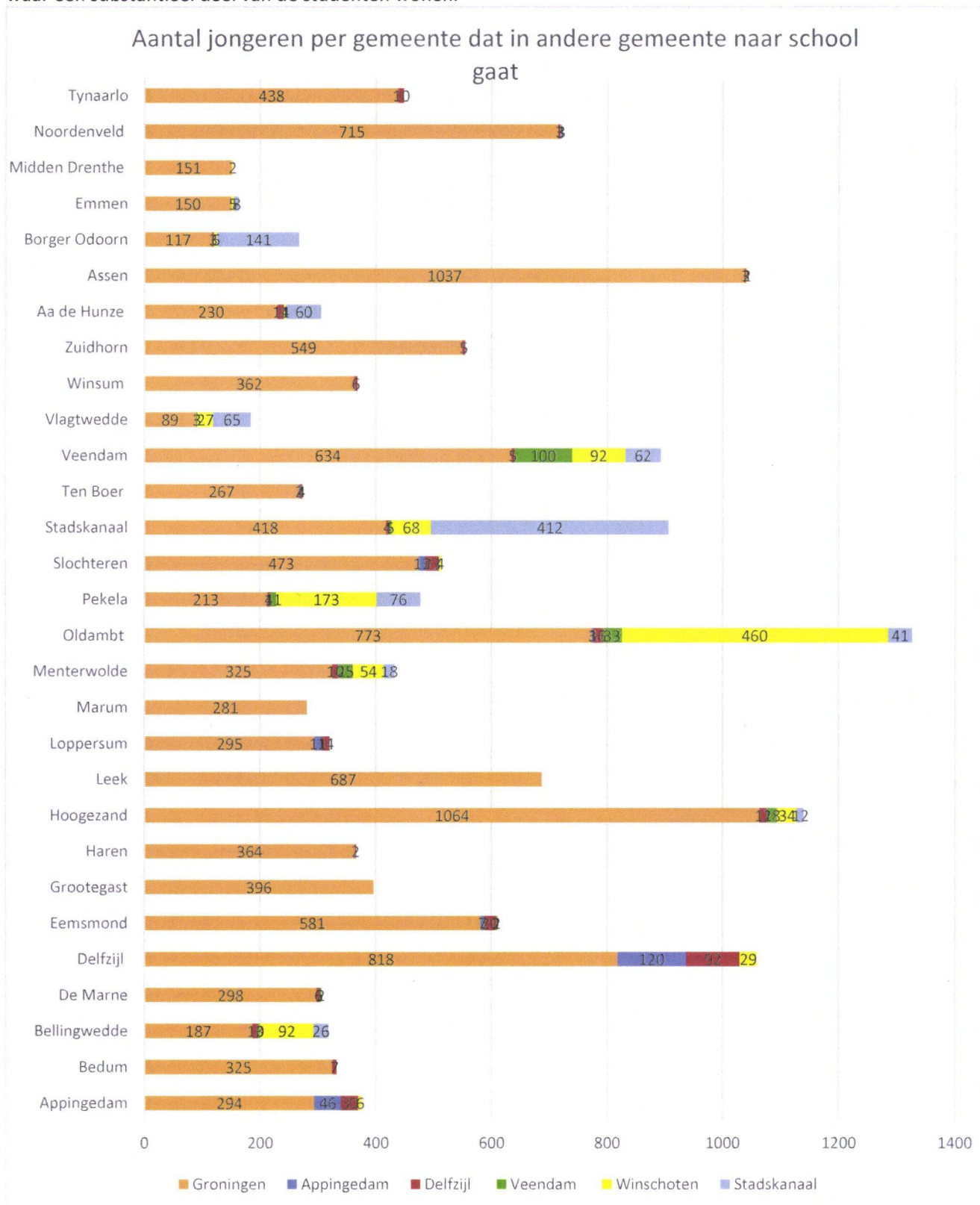
Opbrengst

Indien vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid de voorgestelde ondersteuning aan de mbo-studenten geoperationaliseerd wordt, levert dit concreet het volgende op:

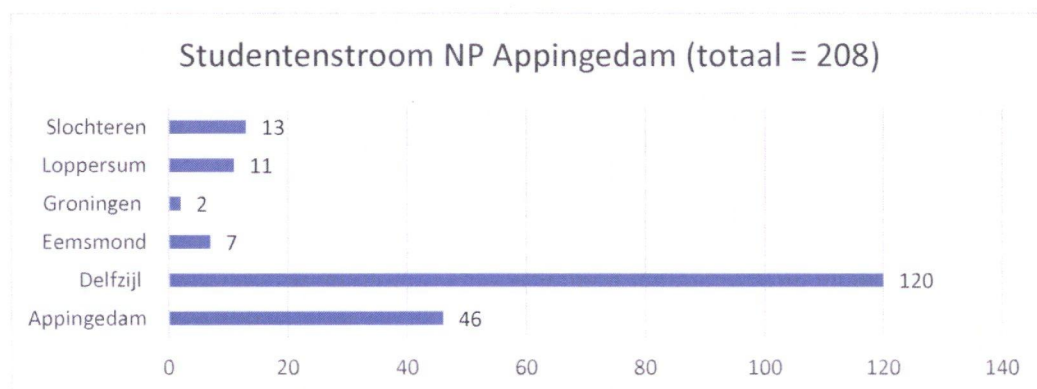
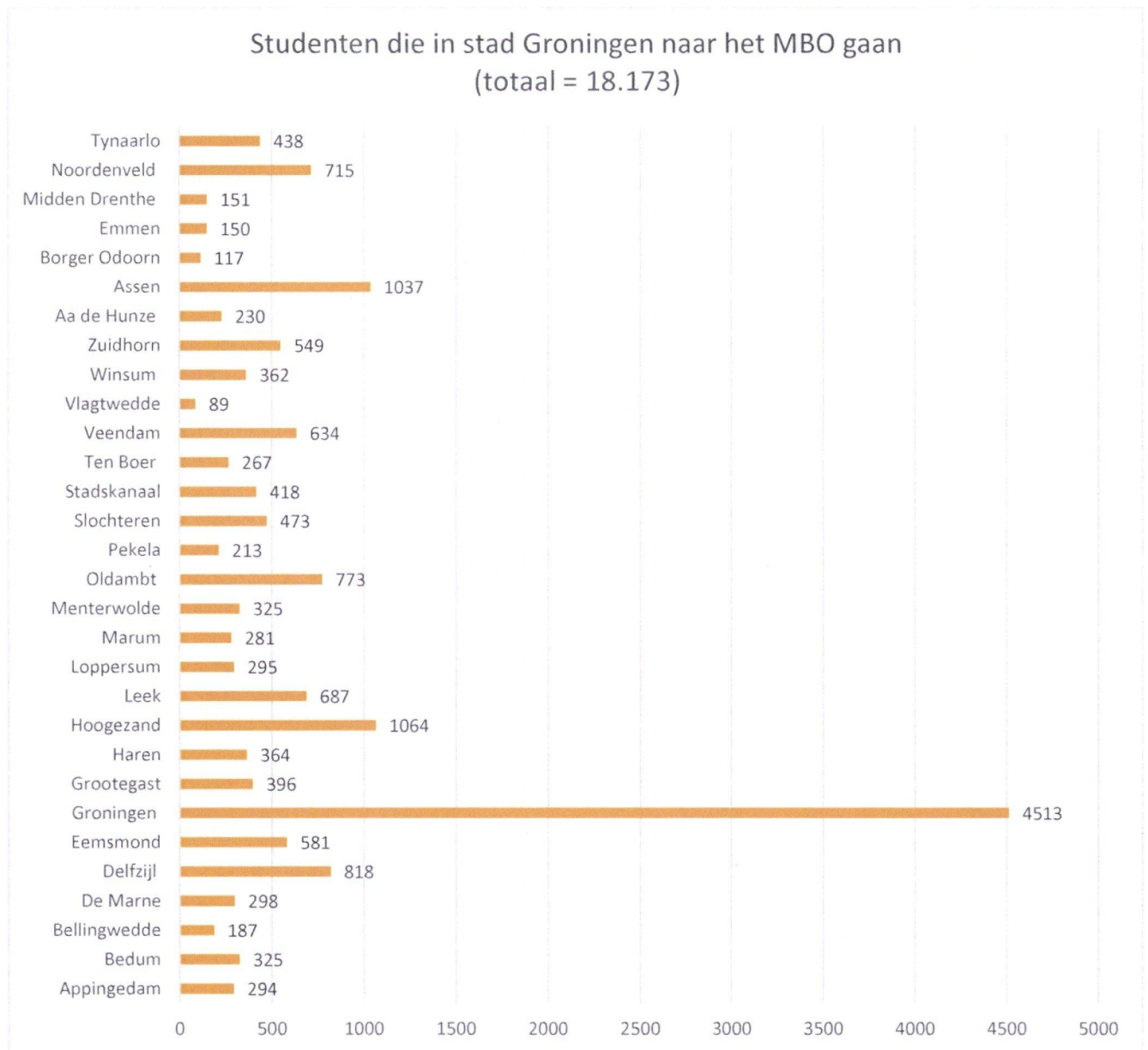
1. Meer mbo-studenten sluiten hun schoolloopbaan succesvol af met als resultaat een startkwalificatie en/of diploma;
2. De ondersteuning vindt dichterbij de leefwereld van de jongeren (school) plaats zodat er eerder gesignaleerd en/of (direct) de juiste ondersteuning verleend kan worden en waardoor er minder zware (en duurdere) zorg nodig zal zijn. Tevens worden hierdoor jongeren bereikt die vaak moeilijk of niet bereikbaar zijn voor de wijkgerichte basisteams;
3. Een structurele, goed werkende verbinding tussen het onderwijs en het sociale domein van de gemeenten. Provinciaal vindt een betere samenwerking plaats tussen de 4 mbo-instellingen en de basisteams in de ondersteuning aan jongeren vanuit één jongere, één plan, één regisseur en daarmee wordt direct invulling gegeven aan het contactpersoonschap uit de ondersteuningsroute gemeenten-onderwijs.

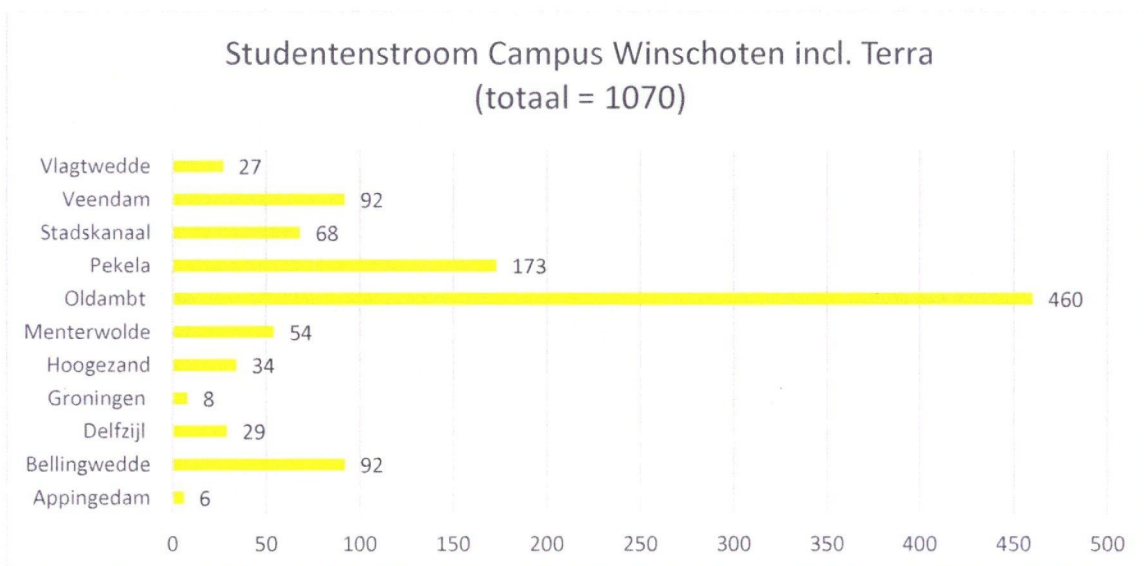
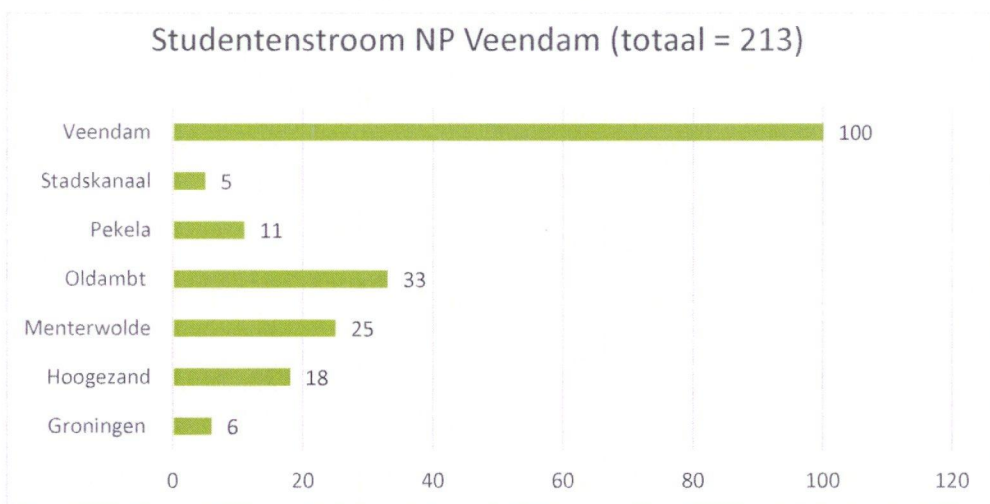
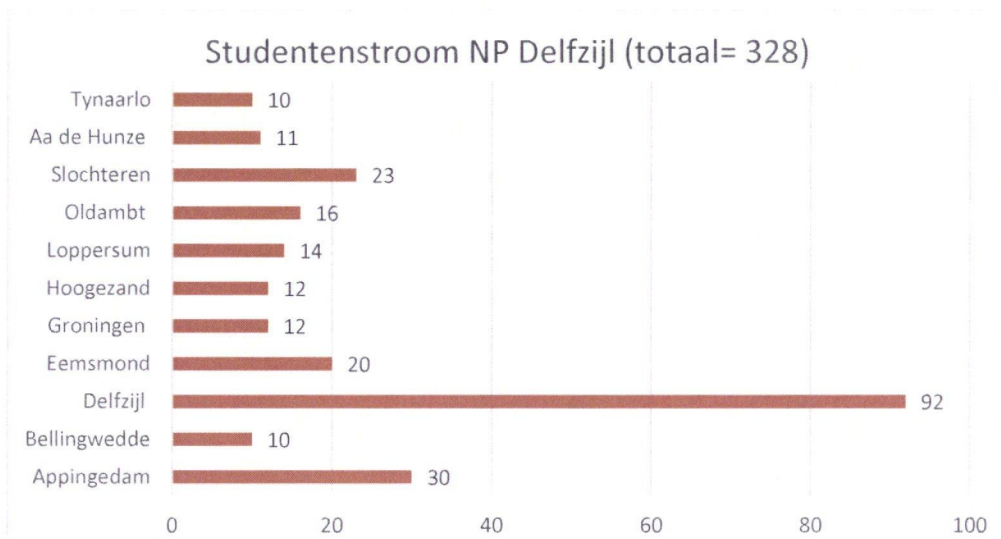
Bijlage 1: Studentenstromen

In onderstaande grafieken zijn de stromen in beeld gebracht in welke gemeente studenten van de verschillende 4 mbo-instellingen woonachtig zijn. Hierin zijn alleen die gemeenten meegenomen waar een substantieel deel van de studenten wonen.

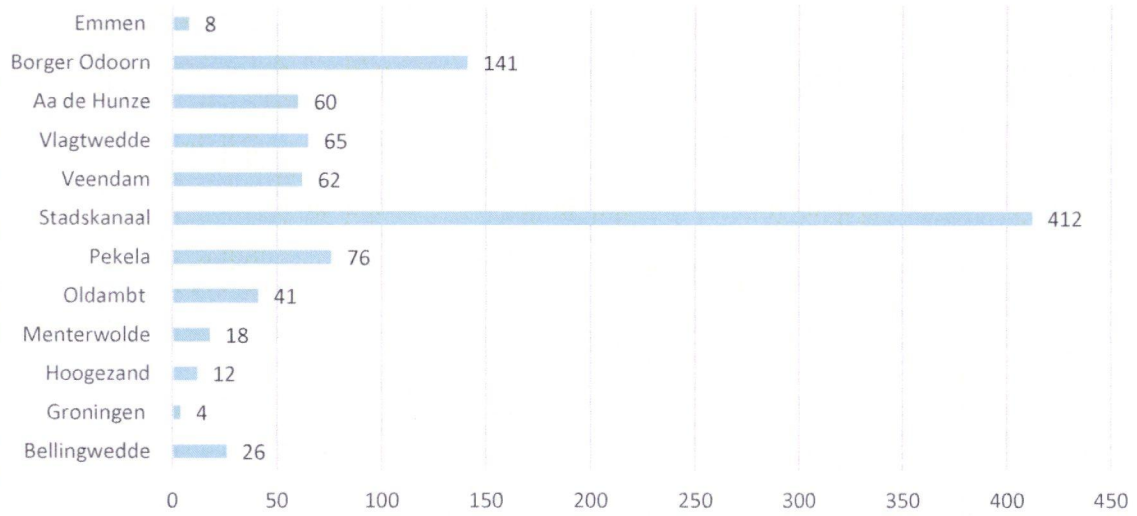

In de volgende grafiek van de stad Groningen zijn alle locaties van Noorderpoort, Alfa-college, Terra en ROC Menso Alting samengevoegd. De andere grafieken hebben betrekking op de Noorderpoort-locaties in Appingedam, Delfzijl, Veendam, Winschoten (inclusief Terra-mbo) en Stadskanaal.

Studentenstroom NP Stadskanaal (totaal = 929)

Bijlage 2: Achtergrondinformatie School als Wijk

Wat is School als Wijk?

De School als Wijk ontleent zijn naam aan de opvatting dat de mbo-instellingen op zich ook als een wijk gezien kunnen worden. Jongeren 16 tot 23/27 jaar leven niet binnen de grenzen van een wijk. Zij bevinden zich voor het grootste gedeelte van hun tijd op school en als zij zich daar prettig voelen gaan ze ook graag naar school. School is verder bij uitstek de plek om, daar waar de jongeren zijn, vroegtijdig te signaleren en in een zeer vroeg stadium de problemen van jongeren aan te pakken dan wel (erger) te voorkomen. De School als Wijk werkt vanuit die filosofie.

In het School als Wijkteam zitten generalisten die affiniteit en ervaring hebben met zowel de doelgroep als het onderwijs. Tegelijkertijd hebben deze generalisten als team ook die specifieke expertise die nodig is om studenten te ondersteunen bij vragen en problemen die het reguliere leerproces in de weg zitten (veelal thuis gerelateerd). Deze werkwijze biedt tevens de mogelijkheid om de werkzaamheden van medewerkers die vanuit de gemeente in het onderwijs werken, zoals jeugdartsen, leerplicht en RMC medewerkers, op elkaar af te stemmen vanuit een gezamenlijke visie. Overlap in werkzaamheden kan hierdoor worden voorkomen, waardoor er gezamenlijk efficiënter gewerkt kan worden.

Ervaringen met School als Wijk

In april 2015 is de pilot School als Wijk gestart in Groningen. In eerste instantie op 7 mbo-locaties¹⁵ (niveau 1 en 2) en in een later stadium ook op 2 VO locaties¹⁶ en op 4 mbo- en 4 VO locaties in vier gemeenten in de provincie Groningen¹⁷. Op al deze locaties is een School als Wijkondersteuner voor maximaal 12 uur per week aanwezig in de school. Ze zijn werkzaam bij verschillende instellingen¹⁸ maar werken als één team samen om leerlingen en studenten zo goed mogelijk te ondersteunen. Ze vormen op de scholen een hechte combinatie met de docenten en mentoren/SLB-ers/DLE-ers. Op die manier kunnen ze op een laagdrempelige manier contact leggen met leerlingen of studenten en een vertrouwd gezicht worden binnen de school. Het doel hiervan is om tijdig signalen op te vangen bij problemen of zelfs te voorkomen dat problemen ontstaan. Uitgangspunt is dat gekeken wordt wat een leerling of student nodig heeft om zijn schoolloopbaan met een goed gevolg af te ronden.

Huidige financiering School als Wijk

De School als Wijk wordt op dit moment in zijn geheel gefinancierd uit middelen ten behoeve van voortijdig schoolverlaten (VSV). Dat zijn middelen die het Rijk beschikbaar heeft gesteld aan de RMC regio's om schooluitval tegen te gaan. De projectduur was iets meer dan een jaar; van april 2015 tot juli 2016 op de eerste 6 scholen en van oktober 2015 tot december 2016 voor de laatste 3 scholen en de scholen in de provincie. Inmiddels is de pilot op alle deelnemende mbo-locaties vanuit VSV middelen verlengd tot eind 2017.

De School als Wijk heeft zich in de gemeente Groningen sinds 1 april 2016 voor het VO doorontwikkeld tot een VO WIJ team¹⁹ en maakt daarmee onderdeel uit van de WIJ structuur. De gemeente Groningen heeft vanuit de WIJ teams formatie beschikbaar gesteld speciaal voor het voortgezet onderwijs. Er is nu dus een VO WIJ team dat stedelijk op alle VO scholen in de stad ingezet wordt. De stad is hierbij opgesplitst in 3 stadsdelen, die bestaan uit scholeneilanden van zo'n 7 tot 9 schoollocaties. Per scholeneiland zijn tenminste drie leden van het VO WIJ team beschikbaar die gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de WIJ taken op de betreffende scholen.

¹⁵ Noorderpoort (locaties Hora Siccama, Euroborg, Verlengde Visserstraat en Pop Dijkema), Alfa-college (locaties Admiraal de Ruijterlaan en Boumaboulevard) en Terra (Hereweg)

¹⁶ Werkman College (locatie Kluiverboom) en Zernike College (locatie Van Iddekingeweg)

¹⁷ Appingedam, Veendam, Oldambt en Stadskanaal

¹⁸ Accare, Elker, MEE, MJD, Compaen, SW&D, Welstad, het Oude Ambt, Subrosa, VNN, Jimmy's

¹⁹ Zie uitvoeringsnotitie VO WIJ team (maart 2016)